

Јавно Предузеће
за газдовање шумама
„СРБИЈАШУМЕ“
Број: 6430
Датум: 04.05.2020.
Нови Београд
Булевар Михајла Пупина 113

На основу члана 13. став 2. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС" бр. 101/2005, 91/2015 113/2017 – др. закон), члан 15, тачка 2. Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини ("Сл. гласник РС" бр. 72/2006, 84/2006 - испр., 30/2010 и 102/2015), члан 4. став 4. Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању биолошким штетностима ("Сл. гласник РС", бр. 96/2010), Уредбе о организовању рада послодаваца за време ванредног стања ("Сл. гласник РС", број 31 од 16. марта 2020), Зкључка кризног штаба за сузбијање заразне болести COVID -19 од 24.априла 2020.године и других Одлука и Уредби Владе Републике Србије, Вршилац дужности директора Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме“ доноси

О Д Л У К У

о покретању поступка допуне Акта о процени ризика на радним местима и у радној околини

I Покреће се поступак допуне Акта о процени ризика на радним местима и у радној околини. Допуна Акта врши се тако што се утврђују превентивне мере од утицаја на безбедност и здравље запослених и других лица које се односе на спречавање ширења заразне болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 у плану примене мера, који је саставни део акта о процени ризика.

II Спровођење поступка допуне акта о процене ризика и плана мера почиње даном доношења.

Вршилац дужности директора
Игор Брауновић

Јавно Предузеће
за газдовање шумама
„СРБИЈАШУМЕ“
Број: 6533
Датум: 07.05.2020
Нови Београд
Булевар Михајла Пупина 113

На основу чл. 13. став 2. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС" бр. 101/2005, 91/2015 113/2017 – др. закон), чл. 15, тачка 2. Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини ("Сл. гласник РС" бр. 72/2006, 84/2006 - испр., 30/2010 и 102/2015), чл. 4. став 4. Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању биолошким штетностима ("Сл. гласник РС", бр. 96/2010), Уредбе о организовању рада послодаваца за време ванредног стања ("Сл. гласник РС", број 31 од 16. марта 2020), Зкључка кризног штаба за сузбијање заразне болести COVID -19 од 24.априла 2020.год. и других Одлука и Уредби Владе Републике Србије, Вршилац дужности директора Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме“ доноси

ДОПУНУ АКТА О ПРОЦЕНИ РИЗИКА (COVID – 19)

Београд 2020. године

На основу Одлуке број 6430 од 04.05.2010. године врши се допуна Акта о процени ризика са планом примене мера.

Планом примене мера утврђују се превентивне мере од утицаја на безбедност и здравље запослених и других лица које се односе на спречавање ширења заразне болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2, утврђују се одговорна лица за примену утврђених мера понаособ и рок за њихово спровођење.

Одлуком о проглашењу ванредног стања („Сл. гласник РС“ број 29 од 15. марта 2020.) проглашено је ванредно стање на целој територији Републике Србије због присуства болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

У насталој ситуацији према Правилнику о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини ("Сл. гласник РС", бр. 72/2006, 84/2006 - испр., 30/2010 и 102/2015) у групу штетности препознајемо биолошке штетности (инфекције, излагање микроорганизмима и алергентима), због које се и доноси план примене мера.

Процена нивоа ризика од настанка заразне болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 се не врши према методи која је коришћена за израду Акта о процени ризика, јер се ризик од настанка заразне болести сматра ИЗРАЗИТО ВЕЛИКИМ РИЗИКОМ након доношења Одлуке о проглашењу ванредног стања ("Службени гласник РС", број 29 од 15. марта 2020.) и увођења Ванредног стања услед опасности од ширења заразе.

Опште превентивне мере

Како би се умањио ризик од инфекције и ширења заразе, потребно је примењивати следеће опште превентивне мере и препоруке на нивоу целог Предузећа:

- Запоселни су одговорни за примењивање свих мера предвиђених за спречавање ширења заразе, као и да својим понашањем, уколико имају симптоме болести, својим присуством не угрозе здравље других запослених,

- запослени уколико имају симптоме који указују на COVID-19 не смеју долазити на посао, већ се одмах морају повући у самоизолацију,

- обавезно је да се ове особе у тим случајевима одмах јаве свом непосредном руководиоцу и изабраном лекару и епидемиологу у Институту за јавно здравље у месту становања и даље поступају по њиховим инструкцијама,

- водити рачуна приликом кијања и кашљања. Код кашљања и кијања поставити унутрашњу страну лакта или папирну марамицу која се мора одмах после тога бацити у канту за смеће. Лица која у току рада на послу почну да кашљу и/или кијају одмах треба да упутити кући,

- пре уласка у пословни простор, обавезна је дезинфекција обуће,

- за све запослене обезбедити средства за дезинфекцију руку,

- избегавати блиске контакте, посебно са особама које имају симптоме прехладе и грипа, односно омогућити минималну дистанцу од друге особе најмање 2 метра,
- често прати руке, топлом водом и сапуном, минимум 20 секунди, посебно након „ризичног“ контакта,
- у недостатку воде и сапуна, користити дезинфекциона средства за руке са садржајем минимум 70 % алкохола,
- избегавати додиривање уста, носа и очију,
- повремено се умивати чистим рукама и испирати уста топлом водом, чајем, 3% хидрогеном или средствима за оралну хигијену,
- чистити и дезинфиковати радне површине, пре свега радне столове, опрему за рад, тастатуре, мишеве, телефоне, канцеларијски прибор итд,
- често проветравати просторије,
- уносити довољно течности и витамина, редовни оброци и спавање (одржавање имунитета),
- поштовати савете епидемиолога и лекара.

Посебне превентивне мере

- Запосленима на дневном нивоу обезбедити коришћење средстава за основну хигијену и заштиту (топлу воду и сапун, средства за дезинфекцију руку и радних површина, заштитне маске и рукавице),
- обезбедити одговарајућа средства за дезинфекцију у свакој радној просторији,
- на зиду поред лавабоа поставити Упутство за правилно прање руку,
- за све запослене обезбедити средства и опрему за личну заштиту: заштитне маске (платнене или хируршке), заштитне рукавице,
- средства за дезинфекцију која треба користити: Алкохол 75%, Средство за дезинфекцију на бази sodium hypochlorite 4,8 г на 100 г (састав: мање од 5% избелјивача на бази хлора, нејонских тензида, сапун, парфем),
- препоручује се запосленима да доносе готову храну у произвођачкој амбалажи, или суву храну припремљену код куће,
- у случају рада ресторана за исхрану радника неопходно је непрестано спроводити најстрожије мере хигијене, прање посуђа и прибора за јело топлом водом и средствима за прање посуђа. Обезбедити строго поштовање дистанци од најмање два метра између запослених који се налазе у ресторану. У том циљу ограничити број запослених који се истовремено смеју налазити у ресторану,
- у циљу превенције ширења вируса, запосленима у складу са могућностима и природом посла, обезбедити рад од куће,

- у циљу превенције ширења вируса, свести боравак на терену на минимум, као и кретања, осим у изнимним ситуацијама (уз адекватну расподелу дезинфекционих средстава, маске и рукавица ради личне заштите од заразне болести).

- запослени који обављају рад на терену морају увек одржавати дистанцу од других лица најмање 2,0 м,

- идентификовати ризичне категорије међу запосленима (старији од 65 година, запослени са хроничним обољењима, мајке деце до 12 година уколико други родитељ има радну обавезу) и у складу са препорукама, запосленима омогућити рад од куће уколико то природа посла дозвољава,

- пратити информације и препоруке путем доступних, званичних извора информисања,

- у случају да се у просторијама задеси особа (запослени/пословни партнер/посетилац) са симптомима налик прехлади или грипу, а не понаша се у складу са мерама опште превенције, треба да се са дозвољене дистанце упозори од стране запослених,

- ако особа не послуша упозорење треба позвати ”обезбеђење/полицију” (ако је присутно обезбеђење), а ако не, онда полицију,

- уколико се у пословним просторијама задеси особа (запослени/пословни партнер/посетилац) којој се стање налик прехлади или грипу нагло погорша, потребно ју је на безбедан начин изоловати и позвати хитну медицинску службу,

- у случају да дође до сумње да је запослени инфициран коронавирусом и буде упућен у самоизолацију, потребно је обезбедити медицинску потврду (лекарско уверење) да је по овом основу одсуствовао,

- Свести на минимум све активности екстерних добављача услуга (сервисери, одржавање, испитивања опрема и инсталација, ревизија и сл.), односно боравак и долазак екстерних лица у пословни простор без преке потребе.

- Обуставити организовање лекарских прегледа запослених (преглед вида, рад ноћу и сл.), интерних и екстерних обука и тренинга где се сакупља више лица истовремено у директном контакту.

- Запослени који у току рада раде са другим лицима, долазе у контакт са другим лицима (на терену, шалтеру и сл.) морају увек користити заштитне рукавице, заштитне маске, уз стално одржавање минималне дистанце од 2,0 м. Избегавати контакте са лицима која исказују симптоме инфекције (кашаљ, кијање и сл.).

- Уколико је потребно извршити оверу екстерних докумената (потписивање и сл.), то обављати тако да се увек одржава минимална дистанца између лица од 2,0 м. Обавезна је употреба заштитних рукавица и заштитне маске. У затвореној просторији не би требало да борави истовремено више од 4-5 особа.

- Омогућити стално природно проветравање радног простора на местима где је то могуће.

- У току рада не носити наките, сатове и наруквице јер то повећава ризик од преноса инфекција и отежава правилно и безбедно прање руку.

- У току рада обавезно је везивање косе.

- За време рада, руке прати што чешће, сапуном, минимум 20 секунди у складу са упутством за правилно прање руку.

- Користити 70 % Алкохол за дезинфекцију.

- Поставити отираче на улазу у пословни простор (на локацијама где је то могуће) натопљене дезинфекционим средством (раствор Натријум хипохлората). Уколико то није могуће, обезбедити назувице за обућу, која ће се након коришћења и изласка из простора бацати у одговарајућу канту са кесом, а канте се редовно празнити.

- Редовно дезинфиковати кваке улазних врата.

- Лица задужена за одржавање хигијене простора (агенције, запослени и сл.) активно укључити у спровођење безбедносно - хигијенских мера (повећати број радних сати или увести додатне термине). Лица која обављају ове послове морају бити опремљена заштитним рукавицама, маскама, радном одећом (мантил и сл.)

- Личну одећу држати одвојену од службене/заштитне одеће и опреме.

- Након санитације просторија потребно их је добро проветрити.

- Мере санитације радних и помоћних просторија примењивати пре почетка рада, у прекидима рада, а у току рада (препоручљиво на свака 2х) и на крају радне смене.

- У циљу подизања нивоа опште хигијене, службену одећу користити само један дан и на крају рада је одмах опрати под високом температуром и након тога просушити пеглањем.

- Уколико дође до несташице маски, код коришћења платнених маски, исте на крају рада је могуће опрати на највишој температури прања (95°C, нормалан процес) и након тога просушити је пеглањем са највишом температуром плоче (1500°C).

- Екстерна лица (посетиоци, клијенти и сл.), док се налазе у пословном простору, морају све време да носе заштитну опрему (маску и рукавице).

- За све случајеве који се појаве у току рада, а индикују на зараженост вирусом, одмах се јавити непосредном руководиоцу и поступати по општем упутству

- Радне смене организовати тако да се запослени из смена не мешају тј. не преклапају.

<p align="center">ПЛАН ПРИМЕНЕ МЕРА Превентивне мере од утицаја на безбедности и здравље запослених и других лица које се односе на спречавање ширења заразне болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2</p>			
Р.Бр.	ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ	РОК	ОДГОВОРАН
1	Обезбедити санитарно-техничке и хигијенске услова у објектима у којима се обавља делатност	Стално	Директор
2	Обезбедити заштитна средства (маске и рукавице) за све запослене	Стално	Директор
3	Обезбедити довољне количине дезинфекционих средстава	Стално	Директор
4	Обезбедити довољне количине средстава за одржавање личне хигијене (топла вода, сапун: течни или чврсти)	Стално	Директор
5	Дезинфекција прибора, предмета, опреме, радних површина и санитарних просторија у свим објектима у којима се обавља делатност као континуирани свакодневни процес у одржавању хигијене простора	Свакодневно/стално	Сви запослени
6	Сви запослени морају носити заштитна средства (маске и рукавице) све време боравка у простору послодавца	Стално	Непосредни руководиоци запослених свако у свом делокругу рада
7	Редовно одржавање личне хигијене (прање руку топлом водом и сапуном у трајању од најмање 20 секунди или дезинфекција руку средствима која садрже најмање 70 % алкохола)	Свакодневно/стално	Сви запослени
8	Уколико примети симптоме заразе – вируса, запослени је дужан да одмах обавести директора и руководиоца и да не долази на посао, већ да се јави у одговарајућу здравствену установу	Свакодневно/стално	Сви запослени
9	Избегавати поздрављање руковањем и љубљењем, а са саговорницима одржавати раздаљину од најмање 2 метра	Свакодневно/стално	Сви запослени
10	Не дирати очи, нос и уста рукама	Свакодневно/стално	Сви запослени
11	Ако кашљете или кијате, прекријте уста и нос надлактицом или папирном марамицом. Марамицу одмах баците у канту за отпатке са	Свакодневно/стално	Сви запослени

	поклопцем и руке одмах оперите		
12	Често проветравајте просторије у којима боравите	Свакодневно/стално	Сви запослени
13	Видно истакнути ознаку поштовања раздаљине од 2 м	Одмах	Непосредни руководиоци запослених свако у свом делокругу рада
14	Одржавајте удаљеност од 2 метра између себе и друге особе	Свакодневно/стално	Сви запослени
15	Поставите дезобаријере на улазима у радни простор послодавца	Одмах	Непосредни руководиоци запослених свако у свом делокругу рада
16	Удаљити сва лица из радног простора са видљивим симптомима повишене телесне температуре, отежаног дисања, кашља, умора, предложити-упутити одлазак у најблизу здравствену установу	Свакодневно/стално	Сви запослени
17	У пословним просторијама, посетиоци се могу кретати само ако користе заштитна средства (маске и рукавице)	Свакодневно/стално	Сви запослени
18	У процесу рада забранити окупљање, већ рад организовати тако да постоји социјална дистанца, раздаљина од 2 м	Свакодневно/стално	Непосредни руководиоци запослених свако у свом делокругу рада
19	Организовати боравак у просторији за одмор или пушење, тако да се ограничи број запослених водећи рачуна да растојање буде најмање 2 м један од другог	Свакодневно/стално	Непосредни руководиоци свако у свом делокругу рада
20	Запослене чија природа посла дозвољава рад ван службених просторија послодавца послати на рад од куће уз обезбеђивање техничких услова за рад.	Одмах	Директор
21	Одговорно понашање запослених	Одмах/стално	Сви запослени
22	Видно истицање обавештења и упутства	Одмах	Непосредни руководиоци запослених свако у свом делокругу рада

Послодавац је дужан да, приликом организовања рада и радног процеса, обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених као и да за њихову примену обезбеди потребна финансијска средства која не проузрокује финансијске обавезе за запосленог и не утиче на њихов материјални и социјални положај стечен на раду и у вези са радом, следити додатна упутства и инструкције, издате од стране стручњака из области епидемиологије и других надлежних и стручних лица за спречавање ширења заразе.

Шта запослени треба да предузму:

Мере за спречавање инфекције CORONA VIRUSOM и мере које ограничавају ширење вируса морају предузети сви, без обзира да ли им је дијагностикован вирус или имају клиничка обележја специфична за њега.

- избегавајте кашљање или кијање стављањем шаке на уста или без икакве заштите; препоручује се да се то ради у папирну марамцу или унутрашњи превој лакта руке,
- употреба марамце при кијању не искључује прање руку, након бацања марамце у канту за смеће,
- избегавајте ближи контакт са људима који показују знакове инфекције или имају симптоме болести,
- избегавајте путовање у погођена подручја,
- правилно користите заштитну маску и рукавице

Шта значи блиски контакта са потенцијално зараженом особом?

- Живите у истом домаћинству,
- директан физички контакт са оболелим (нпр. додир),
- незаштићен директан контакт (боравак у непосредној близини) са пацијентом током његовог кијања, кашаља, итд.,
- боравите у истој соби на растојању мањем од 2 метра,
- контакт медицинског и лабораторијског особља које се брине о болеснима,
- коришћење јавног превоза без држања прописане дистанце и без заштитне опреме (маске, рукавице),
- боравак у трговинама и маркетима где се налази већи број људи

Које су разлике између корона вируса и грипа?

- Корона вируси и инфекције грипа имају сличне симптоме који отежавају дијагнозу. Главни симптоми корона вирусне инфекције су грозница и кашаљ. Грип често прате и други додатни симптоми попут болова у мишићима и грлу.

Да ли треба да носим медицинску маску?

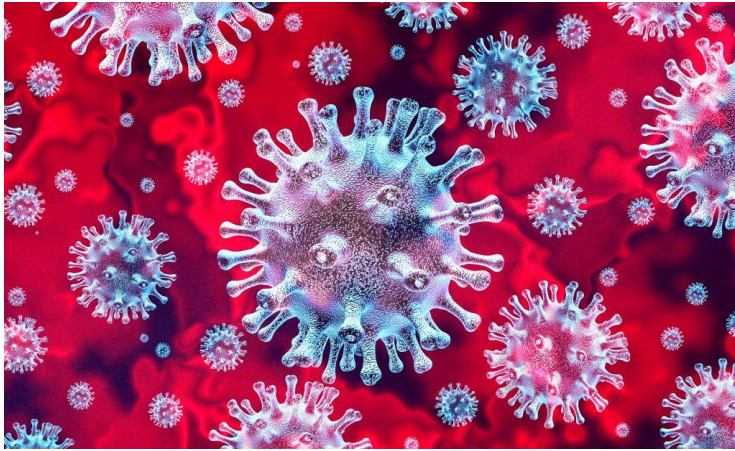
- У случају ношења маски, исте се морају користити и одбацивати на адекватан начин како би се обезбедила њихова делотворност и избегао повећани ризик од преношења вируса,

- Коришћење маске само по себи није довољно да заустави инфекције и мора се комбиновати са честим прањем руку, покривањем уста и носа приликом кијања и кашља, као и с избегавањем блиског контакта с било ким ко показује симптоме који указују на прехладу или грип (кашаљ, кијање, грозница).

ОСОБА КОЈА ЈЕ ПОД СУМЊОМ ДА ЈЕ ЗАРАЖЕНА КОРОНА ВИРУСНОМ ИНФЕКЦИЈОМ ТРЕБА ДА:

- Оодмах стави маску за лице и рукавице,
- да се јави непосредном руководиоцу,
- да се јави у епидемиолошки центар или изабраном лекару,
- не долази у контакт са другим особама,
- изолује се од других људи,

УПУТСТВО О МЕРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ ЗА CORONA VIRUS - COVID-19

Заштитите се

Корона вируси (CoV) су велика породица вируса који изазивају болести у распону од благе прехладе до тежих респираторних болести, попут познатог блискоисточног респираторног синдрома (MERS-CoV) и тешког акутног респираторног синдрома (SARS-CoV). Поред ових познатих корона вируса, тренутно се појавио нови корона вирус (2019-nCoV) који је добио назив COVID-19. То је сој који раније није идентификован код људи.

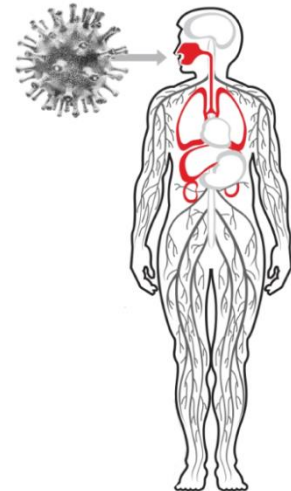
Знаци, симптоми, инфекције корона вирусом

- Респираторни симптоми попут:

- главобоље, цурења из носа, високе температуре (преко 38°C), грознице, јаког кашља, упаљеног грла и отежаног дисања.

- У тежим случајевима инфекције, може доћи до:

- упале плућа, јаког акутног респираторног синдрома, а у појединим случајевима долази до отказивања бубрега и смрти.

Како се шири CORONA VIRUS

Када неко ко има CORONA VIRUS, кашље или издише, ослобађа капљице заражене течности. Већина ових капљица пада на оближње површине и предмете - попут столова или телефона. CORONA VIRUS се преноси додиривањем загађених површина или предмета - а затим додиривањем очију, носа или уста. Ако стојите на удаљености од једног метра од особе са CORONA VIRUSOM, можете је добити удисањем капљица које оболели искија или искашље. Другим речима, CORONA VIRUS се шири на сличан начин као и грип. Већинаа особа заражених CORONA VIRUSOM има благе симптоме и опоравља се.

Личне мере заштите

Перите руке око 20 секунди сапуном и топлом водом или користите гел за дезинфиковање

Кашљите и кијајте у папирне марамице

Уколико немате марамицу, користите рукав

Избегавајте додир очију, носа и усана неопраним рукама

Најбољи начин да се руке исправно оперу:

Корак 1: Поквасите руке (шаке) текућом водом,

Корак 2: Употребите довољно сапуна да се прекрију мокре шаке,

Корак 3: Истрљајте све површине шака – укључујући делове на позадини, између прстију и испод ноктију – чинећи то најмање 20 секунди.

Корак 4: Темељно исперите текућом водом,

Корак 5: Осушите руке чистим убрусом/ марамицом или пешкиром за једнократну употребу,

Шта да радите ако посумњате на нову CORONA VIRUSNU инфекцију?

- Ако имате температуру, кашаљ и отежано дисање, потражите лекарску помоћ са првим симптомима болести како бисте смањили ризик од развоја тежих облика инфекције и сетите се да кажете свом лекару ако сте недавно путовали у вирусом угрожена подручја.
- Узимање лекова на своју руку попут антибиотика није ефикасно против CORONA VIRUSA и може чак бити штетно.

УПУТСТВО ЗА ПОНАШАЊЕ У ВЕЗИ СА CORONA VIRUSOM

Превентивне мере приликом пословних састанака

Пословна активност већине пословних субјеката захтева сталну комуникацију са запосленима, тимски рад и групне сусрете са пословним партнерима. Превенција ширења заразе треба да подржи пословне активности, па се у датим околностима препоручују следеће мере:

- На улазним вратима у пословне просторије поставити обавештења да је при уласку обавезна дезинфекција руку за све (запослене и посетиоце).
- Појачати контролу уласка у пословне просторије.
- Приликом пословних сусрета избегавати руковање и срдечно поздрављање.
- Ограничити групне пословне састанке (до четири особе).
- За састанке користити веће просторије како би се између учесника омогућила физичка дистанца од бар 2 м.
- Пре почетка и након састанка потребно је проветрити и дезинфиковати просторију (радне површине, кваке, коришћену апаратуру итд.).
- Ограничити време трајања састанака на до 15 минута.
- За запослене који раде са странкама обезбедити дезинфекциона средства за руке и заштитне маске.
- Дати предност комуникацији путем телефона, интернета, конференцијских позива итд.

Интерна хигијена

Мора се радити на подизању свести о значају интерне хигијене која обухвата организацију и контролу:

- стања и чистоће свих радних површина,
- хигијене санитарних просторија,
- хигијене амбалажних материјала и површина са којима запослени/друга лица долазе у контакт,
- чувања и употребе хемикалија.

Интерну хигијену спроводити према следећим упутствима:

- Радни дан треба започети са природним проветравањем радног простора, отварањем врата и прозора (тамо где је то могуће),

- свакодневно, пре почетка рада запослени мора пребрисати (дезинфиковати) радне површине са којима долази у контакт као и опрему коју ће користити,
- за све запослене који раде у канцеларији важно је да се свакодневно дезинфикују радни столови, телефони, тастатуре и “миш”, хефталице, зумбе, хемијске оловке,
- у свакој смени у којој се организује рад мора се обезбедити да се чисти под и санитарни чвор. Подови се перу водом и раствором Натријум хипохлорита (у кућној хемији Доместос, Варикина...),
- најмање један пут у свакој смени се организује и дезинфекција ових површина. Крупне чврсте честице се физички отклањају са пода, опреме и радних површина чим се ту нађу,
- средство које се користи за дезинфекцију се распршује по свим површинама у простору (радне површине, зидови, подови),
- забрањено је гомилање отпада, посебно хране,
- канте са комуналним отпадом се морају редовно празнити сваки дан.

Радне површине, чаше и друга опрема

- За време пандемије по могућности не користити заједничке чаше, шоље, прибор за ручавање,
- за прање чаша, шоља и других посуда и опреме који се користе за припрему топлих и хладних напитака се користи чиста топла вода и детергент за прање посуђа.
- препоручује се употреба воде за пиће из градског водовода. Уколико се користи вода из апарата, неопходна је редовна дезинфекција свих славина, ручица и делова који се хватају или притискају при пуњењу чаша. Исто се односи на апарате за кафу или „вендинг“ машине. Све површине је неопходно редовно опрати (минимално једном на дан) и дезинфиковати све површине које се додирују при куповини напитака или хране.

Хигијенско одржавање рачунарске опреме и мобилних телефона

- Пре употребе рачунару дезинфикује тастатуру, миш и подлогу за миш 75% алкохолом или другим средством за дезинфекцију површина,
- након употребе рачунарске опреме поновите исти поступак,
- Мобилни телефон је иначе медиј на ком се концентрише највећи број штетних микророрганизама. Обришите га са свих страна више пута у току дана 75% алкохолом или другим средством. Фиксне телефоне дезинфиковати више пута у току дана истим поступком, а нарочито телефонску слушалицу

Коришћење клима уређаја

- Централни клима уређај може проширити болест,
- током епидемије, употребу централне климатизације треба зауставити или смањити,
- пре употребе извршити сервис и дезинфекцију клима уређаја,

Обратите пажњу на следеће:

- Укључите истовремено и издувни вентилатор,
- потребно је очистити и дезинфиковати клима уређај,
- и нецентрализовану климатизацију, треба редовно чистити,
- редовно отварајте врата и прозоре да бисте одржали унутрашњу циркулацију свежег ваздуха.

Коришћење службених возила

- У аутомобилу увек држати средство за дезинфекцију (најбоље 75% Алкохол), папирне марамиче или убрбус.
- По уласку у аутомобил, испрскати руке и обућу средством за дезинфекцију.
- Пре изласка из аутомобила (по завршетку вожње) поново алкохом испрскати руке, управљач, мењач и кључ од аутомобила.
- Након изласка из аутомобила, испрскати алкохом аутомобилско седиште.
- У аутомобилу избегавати седење један поред другог, већ један иза другог, најбоље дијагонално.
- Препорука је да се у аутомобилу превозе највише две особе.
- Запослени који имају обавезу одласка на терен, службеним теренским возилом иду право од куће и са терена се враћају право кући. У случају да имају потребе свраћања у службене просторије, то обавити врло брзо и избегавати контакте са другим запосленим.

Коришћење лифтова

- Избегавати коришћење лифтова што је могуће више,
- уколико се лифтови ипак користе у њима не сме бити више од једне особе,
- за време коришћења лифта носити рукавице и заштитну маску,
- по изласку из лифта обавезно опрати руке сапуном и топлом водом или дезинфиковати средством за дезинфекцију.

Хигијенске мере приликом рада са папирним документима

- У току рада са папирном документацијом обавезна је употреба заштитних рукавица и заштитне маске,
- Поставити засебан радни сто/пулт за пријем/отпрему документације,
- пријем документације вршити тако да лице које доноси документацију исту одложи на радни сто/пулт, након тога преузети документацију водећи рачуна да се увек одржава минимална дистанца између 2 лица од 2 метра,
- водити рачуна да екстерна лица не улазе без потребе у пословни простор, а ако је то потребно, дозволити улазак само до излазних врата,
- приликом потписивања докумената (отпремнице, пријемнице и сл.) захтевати од лица којем је потребно потписати одређени документ да одржава дистанцу од најмање 2,0 метра,
- Водити рачуна да за столом/пултом буде увек највише једна особа у исто време,
- потписивање, као и држање документа се врши уз коришћење заштитних рукавица и заштитне маске,
- запослени и посетиоци не смеју користити исту оловку за потписивање докумената,

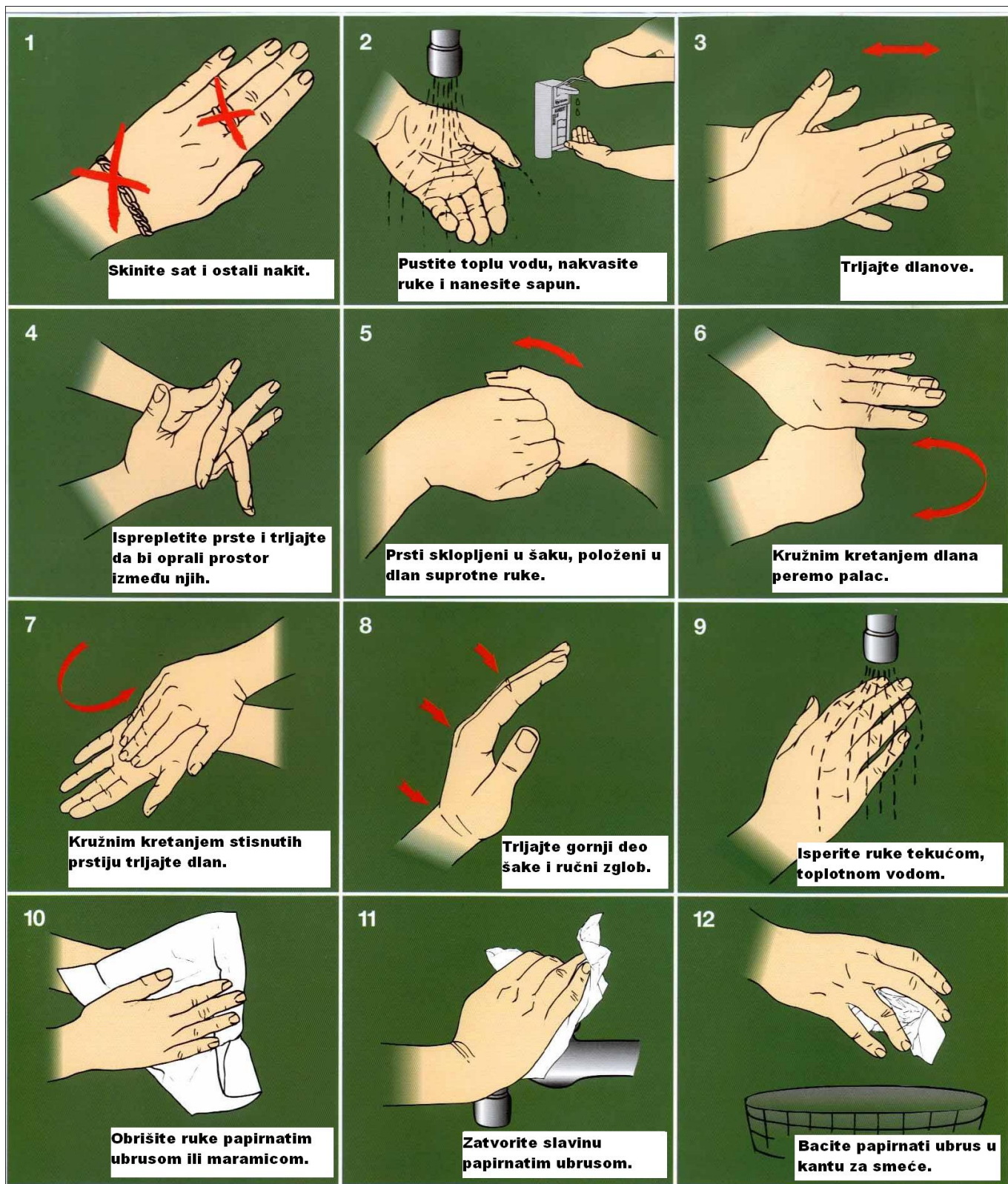

- након потписивања запослени се удаљава од стола, а потписана документа преузима екстерно лице одржавајући међусобну дистанцу од најмање 2 метра,
- отварање пристиглих паковања/коверти вршити за столом намењеном за манипулацију документацијом,
- коверат/амбалажу уколико није потребна, бацити у канту са осталим отпадом,
- пристиглу документацију одлагати на одговарајућа места где није могућ приступ свим лицима, тако да се обезбеди да та документација “одстоји” без дирања што дужи период могуће како би се потенцијалне честице вируса елиминисале,
- папирна документа одлагати у пластичне фолије, водећи рачуна да се спољни део фолије не контаминира, као ни регистратори за одлагање,
- регистраторе и фолије по потреби дезинфиковати дезинфекционим средствима,
- након манипулације документацијом, поготову екстерном документацијом обавезно опрати руке у складу са упутствима за правилно прање руку. Не додиривати никада лице рукама (уста, нос, очи и др.),
- редовно дезинфиковати сто који се користи за потписивање, као и оловке које се користе за потписивање,

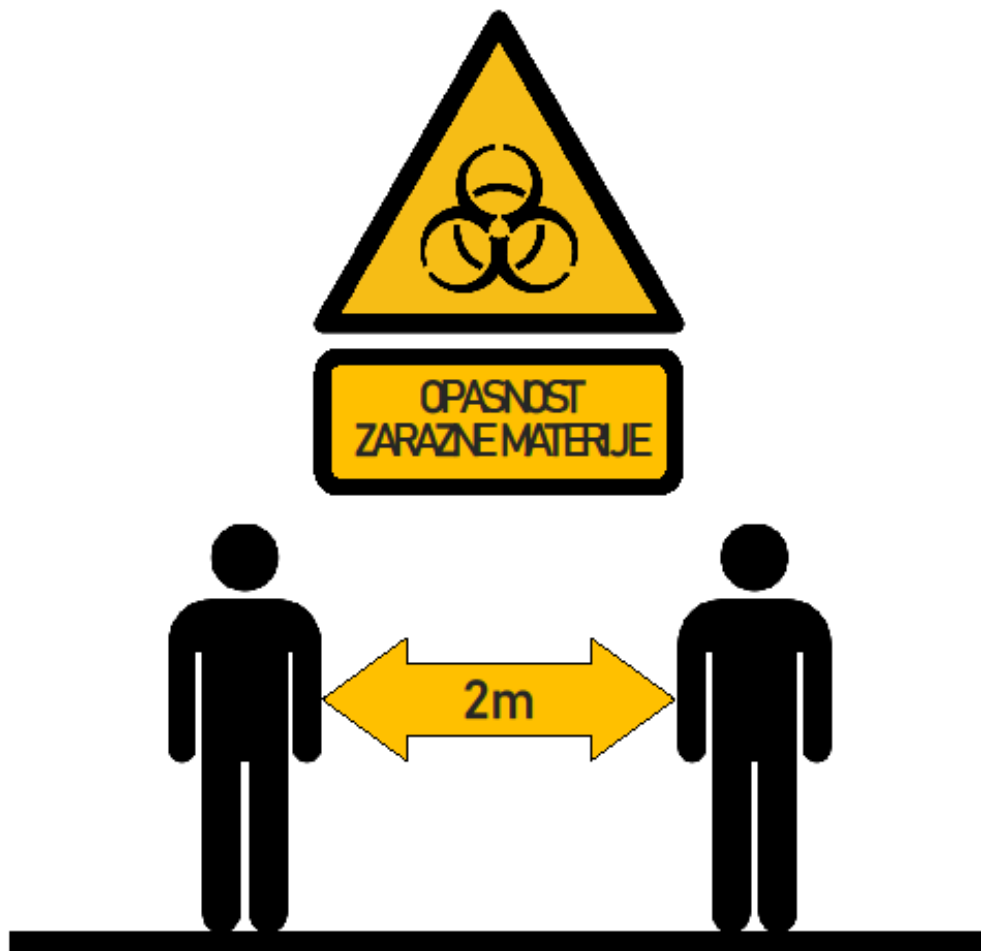
Хигијена запослених

- Радна одећа запослених мора да буде уредна и чиста,
- радну одећу коју сте носили, после скидања ставите у кесу и однесите на прање,
- препорука је да у прашак за веш додате кашику соде бикарбоне,
- нарочито је важна хигијена руку, које треба прати топлом текућом водом и сапуном. Руке се морају прати што чешће, а обавезно пре почетка рада, пре припреме и конзумирања хране, у сваком тренутку када се запрљају или контаминирају, после употребе тоалета итд.,
- нокти морају бити чисти и уредно подрезани, а на рукама не носити прстење ни други накит.

ПОСТУПАК ПРАЊА РУКУ КОД РЕСПИРАТОРНИХ ИНФЕКЦИЈА

Molimo Vas držite
međusobno rastojanje od $\geq 2\text{m}$!

PROTOKOL ZA IZLAZAK IZ KUĆE

PREVENTIVA PROTIV COVID- 19

1

Pre izlaska, obući odevni predmet dugih rukava

2

Vezati kosu i izbegavati nošenje nakita

3

Ukoliko ispoljavate simptome poput kašlja i kihanja, obavezno staviti masku, ali neposredno pre izlaska

4

Izbegavati upotrebu javnog prevoza

5

Ukoliko izlazite sa ljubimcem, postarati se da se ne češa o predmete i površine iz spoljašnosti

6

Nositi sa sobom papirne maramice, i koristiti ih za dodirivanje površina

7

Nakon upotrebe, zgužvati maramicu i baciti u kantu za đubre sa poklopcem, ukoliko je moguće

8

Pri kihanju i kašljanju, ne prekrivati nos i usta dlanom, već najbolje laktom ili papirnom maramicom

9

Izbegavati upotrebu novca. Ako ga ipak koristite, momentalno dezinfikovati ruke

10

Temeljno oprati ruke sapunom min.20 sec., ili ih dezinfikovati pri svakom dodirivanju javnih predmeta i površina

11

Izbegavati dodirivanje lica (pre dezinfekcije ruku)!

12

Držati se na bezbednoj udaljenosti od drugih

PROTOKOL ZA ULAZAK U KUĆU IZ SPOLJNE SREDINE

PREVENTIVA PROTIV COVID- 19

KONECRANES® prevedeno sa portugalskog

1

Po povratku u kuću, ne pipati ništa, osim dezinficijensa

2

Izuti se

3

Nakon šetanja kućnog ljubimca, dezinfikovati mu šape

4

Preporučuje se korišćenje sredstva za dezinfekciju pri pranju veša - 60%

Skinuti odeću i staviti je u plastičnu kesu, pre bacanja u korpu za prljavu veš

5

Pre ulaska, ostaviti tašnu, telefon, novčanik, ključeve itd. u kutiju stavljenju na ulaz u dom u tu svrhu

6

Šake, zglobove, vrat itd.

Okupati se! Ako niste u mogućnosti, dezinfikovati sve izložene delove tela

7

Redovno čistiti naočare, telefon i ostale lične predmete sapunom i vodom, ili dezinficijensom

Za dezinfekciju, razblažiti 20ml vankine u 1l vode

8

Koristiti rukavice

Pre odlaganja, dezinfikovati kese i ostale predmete unete od spolja

9

Nakon korišćenja rukavica, oprezno ih skinuti, izvrnuti na naličje i baciti u đubre. Zatim temeljno oprati ruke sapunom

Podsetimo se- nemoguće je obezbediti totalnu dezinfekciju, već je cilj smanjiti rizik

Заштитне рукавице

- Заштитне рукавице штите од директног контакта са прљавим и инфицираним површинама само ако се правилно користе,
- ако са њима додирујете контаминиране површине, а затим телефон, оловку, своје одело, лице, алат, онда оне не могу да спрече пренос инфекције,
- перите руке са рукавицама, и када носите рукавице како са њима не би преносили инфекцију на све површине које додирујете
- отварајте врата ако је могуће без додиривања кваке (лактом), врата гурните телом, ногом, светло палите лактом, надлактицом

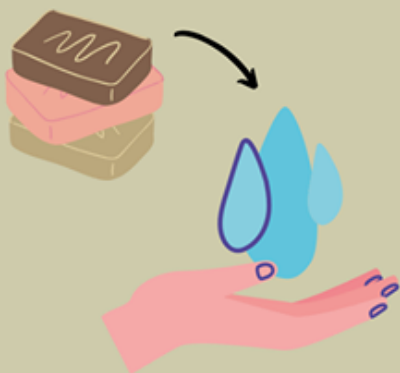

Заштитне маске

- Заштитне маске морају носити сви који оставрују блиски контакт са другим особама,
- заштитне маске штите вас од директног удисања инфективног агенса само ако их правилно користите,
- једна маска се може користити само док је сува,
- маска која се скине више се не може враћати на лице и поново користити, осим платнене која се може опрати откувавањем,
- Заштитна маска се не сме одлагати на радне површине, у џеп, остављати да виси око врата. Тако и сама постаје извор инфекције.

VODIČ ZA KORIŠĆENJE MASKE

Pre nego što postavite masku, očistite ruke koristeći sredstvo za dezinfekciju na bazi 70% alkohola ili ih operite sapunom i vodom.

Pokrijte usta i nos maskom i pazite da ne postoje praznine između Vašeg lica i maske.

Ukoliko Vam je maska vlažna zamenite je novom i nemojte ponovo koristiti maske za jednokratnu upotrebu.

Uklanjanje maske: Masku uklonite sa zadnje strane (ne dodirujte prednju stranu maske); odmah je bacite i zatvorite kantu; očistite ruke koristeći sredstvo za dezinfekciju na bazi 70% alkohola ili ih operite sapunom i vodom (u trajanju najmanje 20 sekundi).

IZVOR: WORLD HEALTH ORGANIZATION

Хигијена тоалета

- Тоалети се морају више пута у току смене чистити и дезинфиковати уз употребу средстава за дезинфекцију,
- у тоалетима морају бити обезбеђени лавабои са хигијенски исправном топлом и хладном водом, као и средствима за прање и дезинфекцију руку и папирни убриси за брисање,
- у сваку канту се морају поставити кесе,
- кесе се не смеју препуњавати и морају се редовно мењати,
- кесе које се бацају се морају везати и одложити у контејнер са комуналним отпадом,
- забрањено је коришћење заједничких крпа и пешкира,
- користити папирне убрисе за брисање руку, искоришћење убрисе одмах одложити у канту.

Заштита од преноса инфекције директним контактом

- Избегавајте руковање, грљење и љубљење при сусретима,
- сведите физички контакт са свима на минимум,
- не додирујте нос, очи, уста, лице пре него што добро оперете руке,
- не користите платнене марамнице за брисање носа, очију и лица,
- не остављајте папирне марамнице на сто и друге радне површине,
- обезбедите да у једној просторији борави што мање људи, а највише 5, уз услов да су међусобно удаљени најмање 2 метра,
- све послове који се могу обављати од куће, организујте како би се смањила могућност преноса инфекције,

-у век када је потребно руковати са чврстим предметима и амбалажом, користите заштитне рукавице, дезинфикујте их 75% алкохолом или другим одговарајућим средством за дезинфекцију.

Превентивне мере за безбедан и здрав рад од куће

Ради спречавања оштећења здравља и настанка повреда на раду код запослених који обављају рад од куће, налажу се следећа правила и дају препоруке:

- Рад од куће организован је у складу са чланом 42. Закона о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - одлука УС и 113/2017, 95/2018),
- Осигурати да рад од куће функционише без значајнијих сметњи (ИТ подршка је доступна, хардваре је доступан, запослени имају адекватан проток интернета и услове рада); предузмите мере дезинфекције радног простора и опреме коју запослени користе, омогућите запосленима да врше дезинфекцију руку и прате упутства за заштиту од инфекције које прописује држава, прилагодите радно време како би запослени долазили у контакт са што мањим бројем људи,
- сви запослени од куће морају имати одређени простор у свом дому као своју „канцеларију“, што ће у већини случајева бити одвојена просторија,
- запослени су обавезни да спроводе самопроцену свог радног места, периодично, како би потврдили његову подобност са аспекта здравља и безбедности,
- радни простор мора имати довољну висину, површину пода и ваздушни простор тако да је запосленом који ради од куће омогућено да безбедно обавља свој рад, без ризика по безбедност и здравље,
- електричне инсталације у радном простору у ком се обавља рад од куће, морају да буду пројектоване и постављене тако да не представљају опасност која може бити узрок пожара или експлозије,
- запослени мора да буде заштићен од опасног дејства електричне струје, односно од опасности од директног или индиректног додира инсталација и опреме под напоном,
- користити само исправне продужне каблове и утичнице. Продужне каблове не настављати један на други,

- по завршетку рада и коришћења електричних уређаја, осигурати да сви електрични уређаји буду искључени, поготову током ноћи - рачунар, штампач, пуњачи за лаптоп, мобилни телефон, таблет и сл.,
- уколико се за догревање користе грејалице, не користити грејалице са отвореним пламеном, као ни електричне кварцне грејалице. Грејалице држати на безбедној удаљености од запаљивих материја (папира, тканина, пластике и сл.). На крају радног дана обавезно искључити грејалицу и друга грејна тела (клима уређај и сл.) која су коришћена у току рада,
- услови радне околине у просторијама у којима ће се обављати рад од куће у погледу микроклиматских услова и осветљености радног места морају бити одговарајући. У току рада, температура у радним и помоћним просторијама у којима се обавља рад, мора да буде одговарајућа (минимум 18° Ц). Радно место мора да има, у највећој могућој мери, довољно природне светлости и мора бити опремљено изворима вештачког осветљења који морају да обезбеде адекватну осветљеност у циљу остваривања безбедних и здравих услова рада,
- сто и столица за рад на рачунару морају бити одговарајући са ергономског аспекта.
- сви улази, излази, степенице, пролази и прилази, посебно путеви и излази за евакуацију, морају се одржавати без опструкција,
- области које окружују радни простор и опрему за рад која се користи (укључујући и подне површине) треба да буду чисте, без препрека и без отпада и смећа, како би се спречило саплитање,
- сва проливања и оштећења морају се одмах очистити и санирати,
- запаљиви материјали морају бити одвојени од топлоте или других потенцијалних извора паљења,
- ормари треба да буду затворени када се не користе, а ствари не треба остављати на поду, због избегавања саплитања,
- затварати све фиоке након сваке употребе,
- од запослених који раде од куће се очекује да раде у истом, уобичајеном радном времену, као и запослени у канцеларији, и у то време морају осигурати да имају адекватну бригу о деци. Запослени који раде од куће су подстакнути да разговарају и размотре очекивања рада са својим члановима породице пре ступања на рад од куће,
- у току радног времена, забрањено је упражњавати све активности које нису везане за послове (туширање, спремање куће, чишћење, кување, прање прозора, одлазак у набавку, поправке, коришћење мердевина и сл.).

Ментално и физичко здравље

- Уместо да идете у теретану, покушајте да урадите неколико вежби код куће, да бисте током овог времена остали здрави,
- имајте планове за забаву у кући,
- будите у контакту са члановима породице и пријатељима путем телефона, е-поште или друштвених мрежа,
- одржавајте групне разговоре са осталим члановима вашег тима како бисте остали у контакту,
- док сте код куће, осигурајте да сваки члан домаћинства такође има довољно времена за себе. Имати мирно време за себе је важан део добробити за сваког појединца.
- обезбедите редован сан и оброке у току дана,
- добро је ограничити консултовање вести, портала и друштвених мрежа о корона вирусу на једном или два пута дневно. Избегавајте оне садржаје који у вама изазивају узнемиреност, пратите само практичне савете о томе како треба да се заштитите у датом моменту. Усмерите пажњу на друге теме које су вам занимљиве,
- избегавајте информације из непроверених извора. У оваквим ситуацијама, кружи много гласина и лажних информација. Оне могу да допринесу ширењу панике, одговорно делите са другима садржаје о Корона вирусу,

Предлажемо следеће изворе информација:

- Портал COVID 19 Института за јавно здравље Србије “Др Милан Јовановић Батут” и Министарства здравља Републике Србије,
- Сајтови Министарства здравља и Министарства рада, као и других надлежних министарстава,
- одржавање социјалних контаката је важно. Иако смо упозорени да смањимо дирекне контакте, и даље је важно да одржавамо контакте путем телефона, имејла и друштвених мрежа,
- одржавање уобичајене рутине или осмишљавање нове је важно. Нема потребе да прекинете са уобичајеним активностима (осим оних које нису у складу са превентивним мерама). Ово је прилика и да осмислите нове рутине и навике које су у складу са препорукама здравствених званичника,
- примените конструктивне стратегије за ношење са стресом и узнемирујућим мислима. Размислите о томе шта вам иначе помаже у стресним ситуацијама. Пронађите оно што вас лично умирује.
- подржите и друге који су забринути, разговором, практичном помоћи - подршка другима може да делује позитивно и на ваше ментално здравље и повећа доживљај контроле над ситуацијом,

- мање гледајте телевизију, прочитајте књиге које сте желели прочитати а нисте имали времена,

Поступак асанације пословног простора

Асанација терена садржи организацију санитарно-хигијенских и санитарно-техничких мера на терену, у циљу спречавања ширења заразних болести.

У случају да се укаже сумња или је извесно да је неко од запослених морао да оде у самоизолацију, или је у пословни простор ушло лице за које се сумња да је прекршио самоизолацију, а наложена му је, или је неко од запослених у току рада добио симптоме који указују на присуство заразне болести ЦОВИД - 19, извршиће се следеће мере дезинфекције - асанације:

- Позива се специјализована фирма која врши послове дезинфекције.

- Дезинфекција се врши у вечерњим сатима и пословни простор је сутра ујутру спреман за отварање.

- Приликом дезинфекције запослени не бораве у простору (обавезно напуштају простор). Деловање препарата није дуже од 30 минута., међутим када се третира ваздух, може доћи до субјективног непријатног осећаја код присутних особа, можда и надражаја код осетљивијих људи и из тог разлога се у објекат улази тек сутрадан).

- Средство које се користи за дезинфекцију се распршује по свим површинама у простору (радне површине, зидови, подови) а средство се задржава и у ваздуху.

По отварању пословног простора, потребно је проветрити простор.

Списак субјеката са решењем Министра здравља о испуњености прописаних услова за обављање послова дезинфекције, дезинсекције и дератизације у складу са Правилником о условима за обављање дезинфекције дезинсекције и дератизације можете наћи у Службеном гласнику Републике Србије број 3/17.

Списак установа и дежурних телефона за ближе информације у вези са COVID 19

ПРЕГЛЕД И ТЕСТИРАЊЕ НА КОРОНА ВИРУС – Дежурни телефони Градског завода за јавно здравље Београд за информације о корона вирусу су следећи:

од 8 до 17h – 011 2078 672, 011 2078 673, 011 2078 677

од 17 до 22h – 064 850 3057

Уколико сумњате да сте заражени овим вирусом можете звати и неке од следећих бројева:

број који је отворило Министарство здравља 064/ 8945 235

Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батум“ 011/2684 566, 060/ 0180 244

Код првих симптома, не чекајте! Одмах уђите у поступак самоизолације, јавите се телефоном свом изабраном лекару и епидемиологу у Институту за јавно здравље у Вашем месту становања:

Списак авода и института за јавно здравље на територији Републике Србије са бројевима телефона:

- Институт за јавно здравље Ниш – 060/4119 416, 064/ 48 988 25,
- Институт за јавно здравље Крагујевац – 065/8776-914, 065/87 77 000,
- Институт за јавно здравље Војводине – 021/4897-800, 064/802 88 96, 064/8028 895, 064/8028 894,
- Завод за јавно здравље Пожаревац – 064/8649-028, 064/808 44 86,
- Завод за јавно здравље Туприја – 035/8470-036,
- Завод за јавно здравље „Тимок“ – 063/479-649, 062/803 65 78,
- Завод за јавно здравље Ужице – 064/8577-507, 060/8577-519,
- Завод за јавно здравље Чацак – 032/325-019, 064/863 8800,
- Завод за јавно здравље Краљево – 064/8855-006, 064/88 55 001,
- Завод за јавно здравље Крушевац – 037/422-951, 064/894 22 82, 064/89 42 283,
- Завод за јавно здравље Лесковац – 064/864-8825, 064/864-8815, 064/839-2405,
- Завод за јавно здравље Врање – 017/421-310, 064/1403 289, 064/ 4242 326,
- Завода за јавно здравље Шабац – 064/8605-211, 015/343 605,
- Завод за јавно здравље Ваљево – 062/202-701, 062/202-719, 062/202-721,
- Завода за јавно здравље Пирот – 069/3452-108, 069/45 21 130,
- Завода за јавно здравље Нови Пазар – 063/1623-776,
- Завода за јавно здравље Суботица – 024/571-333, 064/80 52 963,
- Завода за заштиту здравља Зрењанин – 023/566-345, 069/ 310 11 02
- Завод за јавно здравље Панчево – 062/8869 721, 066/86 66 836
- Завод за јавно здравље Сомбор – 025/412-888, 064/421-58-50, 062/1956-866
- Завод за јавно здравље Сремска Митровица – 022/610-511, 064/80-92-930
- Завод за јавно здравље Кикинда – 023/ 421-102, 062/8833841, 062/8833877, 063/584-4,
- Завод за јавно здравље Косовска Митровица – 028/498-275, 064/8252-820, 064/487-42-37

Задаци свих учесника у управљању ризиком од ширења болести на нивоу целог Предуећа

Задаци Директора/Одговорног лица код послодавца

Обезбеђује запосленима рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду у складу са Законом, стандардима, техничким прописима, Правилником о безбедности и здрављу на раду/Колективним уговором/Уговором о раду и Уредбама и Одлукама које су на снази за време трајања ванредне ситуације.

Приликом организовања рада и радног процеса обезбеђује превентивне мере заштите живота и здравља запослених.

Обезбеђује и одобрава потребна финансијска средства за примену превентивних мера.

Одобрава Одлуке и препоруке штаба за ванредне ситуације/ лица задужених за планирање и организовање превентивних мера и поступака у време епидемије заразне болести COVID-19.

Задаци Штаба за ванредне ситуације/лица задужених за планирање и организовање превентивних мера и поступака у време епидемије заразне болести ЦОВИД-19

Задаци штаба/одговорних лица су да:

Врши планирање, организовање, вођење и контролу свих активности на спречавању ширења заразе ЦОВИД – 19.

Прописује мере, додељује задатке и развија оперативне поступке,

Врши мониторинг спровођења прописаних мера,

Прати законску регулативу, упутства и препоруке надлежних органа, за време трајања ванредне ситуациј,

Разматра превентивне мере за:

- смањење преноса заразе међу запосленима,
- заштиту људи који су изложени већем ризику од штетних здравствених компликација,
- одржавање (континуитет) пословних процеса и
- минимизирање негативних ефеката на друге субјекте

Задаци запослених

- Да се прилагоде и усвоје све организационе превентивне мере и санитарно – техничке превентивне мере, ради заштите свог здравља и здравља особа са којима су у блиском контакту,
- да се упознају са свим превентивним мерама, општим и посебним, активно учествују у превенцији и спровођењу прописаних поступака, дају предлоге и указују на евентуалне пропусте.

Са садржајем Акта упознати све запослене у Јавном Предузећу „Србијашуме“.

Лица за безбедост и здравље на раду у деловима Предузећа у обавези су да организују упознавање запослених са предметним Актом.

Запослени својеручним потписом потврђују да су упознати са садржајем Акта у табели датој у прилогу.

Предметни Акт мора бити истакнут на огласној табли дирекције Предузећа, дирекције делова Предузећа, као и Шумским управама и радним јединицама Предузећа.

За спровођење мера предвиђених овим Актом одговорни су сви запослени у Предузећу, у складу са пословима које обављају, овлашћењима и одговорностима.

Допуна Акта о процени ризика (COVID – 19) ступа на снагу даном доношења.

Вршилац дужности директора
Србијашуме Игор Брауновић

